

Tokapaprikás

(A családi albumból.) A gyomrom mindig kényes volt, valósággal szeizmográfja az idegállapotomnak. Ha valami, vagy valaki felmérgetett, mingyárt jelentette a jelenlétét. Ha emberi cselekedeten megutálkodtam, mintha kő nyomta volna hirtelenében a gyomromat.

Senki nálamnál jobban nem értette meg azt a mondást, amely szinte polgárjogot nyert a társadalomban:

— A gyomromban fekszik ez az ember!

Hogy mennyire tud valaki ott fekdülni!

Izgalomban úgy érzem, hogy valósággal ugrál, egészen fel a torkomig, soha én olyankor egy falatot leayelni nem tudtam.

Sokáig azt hittem, hogy gyomorhajos vagyok. A régi bűnök egyszer jelentkeznek s bosszat állanak a megdondolatlán szórakozásokért, amikor ártalmasnak hirdettek, de igen jól eső ételek alapozták meg a mostani bajt. Egyszer régen éjjelkor olyan fájdalom fogott el, hogy csak injekció térített magamhoz, másnap alapos vizsgálat, aztán szigorú diéta. Nem szabad enni...

Tetszik már tudni az osztályosoknak, hogy mit nem szabad. Viszont a kivülállókat minék riasszuk el?

Hát nehéz volt betartani, de lássuk, használ-e? A megijesztett ember mindenre képes, főleg, ha rühelli a fizikai fájdalmat. Elég kerül annak a lelki válfajából.

Közben az történt, hogy elkerülhetetlenül meg kellett jelenem egy békevacsorán, ahol hathetes malacból főzött paprikás, meg sonkás tészta volt a menü.

Legfőképpen nem eszem belőle, hiszen mind a kettő mérge a gyenge gyomornak! Persze hogy nem eszem, kirántatok egy gyenge kecsagét! Mikor aztán megláttam az ételek fejedelmét, alkudozni kezdtem önmagammal.

— Egyetlen egyszer el lehet térni a rendtől. Lelkes ember hogy mérlelőzhetne ilyen kiválóságokat? Azért a rongyos gyomorért? Ugyan már nó. Holnap megbőjtölöd, nem eszel más rántottá lovesen kívül, nézdd csak, hogy mosolyognak rád a csodálatosan felkunkorodott apró darabok. Csupa mandula annak az ize, a paprikája is a legjobbjából való!

Sikerült magamat rávennem, hát igenis, kérem, majd holnap látjuk meg, hogy mi lesz holnap, de most a béke kedvéért sem járja a különködés. Hát nem tartóztattam magam, másnap pedig egyszerre meggyógyultam. Nem éreztem én attól fogva semmi bajomat. Eszembe se jutott a diéta — egészen a legközelebbi alkalomig. De hány hét múlva volt az! Mit lehesen azt is tudni, hogy mitől! A malacpaprikás, meg a sonkástészta mindenesetre jót tett.

Hogy érzékeny a gyomrom, azt régóta tudom. Nem kell annak az elrontásához étel!

Kis gimnázista koromban dísznótoron voltunk Fülepeknél, a testilelki jóbarátoknál. Az egyik főattrakció tokapaprikás volt, bőséges lében uszó s a Szalay tiszteletes ur úgy nyelte egymásután a hatalmas falatokat, mint fecske a legyet.

En megborzadva néztem és nem tudtam ételhez nyulni. Egyáltalában semmihez a darab kenyéren kívül. Azt sóztam-paprikáztam, — ma is kell belőle ebéd után egy falat, akármit ettem legyen.

— De kákabélu vagy! — ingerkedte velem szinte bosszusan.

Mégse vacsoráztam semmit. Másnap az iskolában a tábla előtt felelek s eszembe jut a tokapaprikás, Szalay tiszteletes, a jó étvágya s abban a pillanatban elfogott a tökéletes rosszullét, a tenger-rengés, még az álló táblát is feldöntöttem, pedig reggel csak egy lindza kávé került belém.

— Mi bajod? — hökkent meg a tanárom. Kísérje valaki haza.

Öltözködés közben kutatva a bajokát, megkérdezte.

— Mit ettél?

— Tanár ur kérem, tegnap dísznótoron...

Nem folytathattam tovább, közbevetett.

— Persze, ilyen a gyerek, ma csak telenül összezábal mindent. Hozzá még dísznótóban. Érttem már... természetesen...

Sokkal összetörtebb voltam, sem hogy érdemesnek tartottam volna a felvilágosítást, a magyarázatot. Minek az? Ugy sem hinnék el. Azóta is, ha előre látom, hogy nem lehet valakit meggyőzni, inkább szót se

szólok, megnagyom az embereket a maguk bölcsességében. Konok népekkel szemben az a legszebb elégtétel, hogy előbb-utóbb ugvis nekimennek a falnak.

Bub

Február 15-től 27-ig tbc-napokat tartanak Szegeden

A nagyszabású egészségvédelmi akcióba bekapcsolják az egyetemet, a magánorvosokat, az intézményeket és a zöldkeresztes szolgálatot

(A Délmagyarország munkatársától) Emlékeztet az az akció, amelyet a kormányzat indított az elmúlt évben a *tbc* ellen. Az ország minden részén ismeretterjesztő előadások: orvosok, egyetemi tanárok előadásai hívták fel a figyelmet ennek a betegségnek pusztítására, arra a felbecsülhetetlen nemzeti kárra, amely ennek a betegségnek elharapozásából keletkezik s azokra a veszedelmekre, amelyek ebből kifolyóan a jövő nemzedékre vár abban az esetben, ha erős kézzel és nagy felkészültséggel gátat nem vetünk a *tbc* terjedésének. A nagyszabású propaganda-előadásokon kívül a kormányzat gyakorlati téren is elő kívánta mozdítani az akció sikerét, úgy, hogy jelentős összegekkel támogatta azokat a testületeket, amelyek tüdőbeteggondozókat kívánának létesíteni, vagy tartanak fenn. A városok tisztí főorvosi hivatalait bízta meg azzal, hogy minél hathatósabban működjenek közre, illetve kezdeményezzenek olyan akciót, amely a már meglévő *tüdőbeteggondozók fejlesztését célozza*, ugyanakkor pedig megteremtette az anyagi előfeltételeit annak, hogy a tüdőbaj elleni védekezés az egész vonalon minél hatékonyabb legyen.

Johann Béla államtitkár több esetben járt Szegeden és vitéz dr. Tóth Béla tisztí főorvossal, valamint a város vezetésével behatóan megtárgyalta a szükséges intézkedések és megoldások módozatait. Ezeknek a tanácskozásonak eredménye az lett, hogy a tisztí főorvosi hivatal egyre nagyobb arányokban fejthette ki a *tbc* ellen a küzdelmet. A városi tüdőotthon, a tüdőbeteggondozó, a tanyavilágban felállított egészségvédelmi házak működése összekovácsolt, egységes munkálkodás volt a tüdőbaj ellen.

Már az első időkben megmutatkozott ennek a működésnek ma még szinte beláthatatlan jelentősége. A zöldkeresztes egészségvédelmi szolgálat, amely vitéz dr. Tóth Béla tisztífőorvos vezetése alatt nemcsak a szorosán vett és orvosi szempontból jellemzett népegészségügyi szolgálatot látja el, hanem az orvos szociális munkásságát is nagy léptekkel viszi előbbre, az anyatejakkción, a cukorakkción, az állandó gondo-

son kívül a *tbc* elleni küzdelemben is a leghatékonyabban kapcsolódott bele. Állandó Röntgen-vizsgálatot tart ott, ahol erre módot nyújt a felszerelés. A *tbc* gyanúsakat azonnal gyógyintézetbe szállíttatja s megfelelő gondozásban részesíti. Ma már odajutott a zöldkeresztes egészségvédelmi szolgálat, hogy a felvilágosító előadások, a tanyai házak egészségesebbé tétele, az állandó figyelés és ellenőrzés révén nemcsak a gyógyítás útján tett jelentékeny előrehaladást, hanem a prevenció tekintetében is nagy léptekkel vitte előbbre a *tbc* elleni védekezést. A zöldkeresztes egészségvédelmi szolgálat munkásai állandóan járják a tanyákat s ma már egyre szebb és egyre nagyobb arányokban bontakozik ki munkásságuk eredménye.

Különösen az *átókházi* részen vár nagy feladat az egészségvédelmi szolgálatra. Ezen a téren egy mult esztendőben nyilvánosságra hozott statisztika szerint *68 százalékos a tbc-fertőzés*. A küzdelem természetesen nem ért véget, hiszen az eredmények még további munkára buzdítják az egészségvédelmi szolgálat minden harcosát.

A kormányzat — hasonlóan a mult esztendei akcióhoz — az idén is megrendezi országsszerte az úgynevezett *„TBC-napokat”*, amelyek alatt végig az országos egyetemi tanárok és orvosok száza tartanak előadást a *tbc*-elleni védekezésről. *Szegeden február 15-től február 27-ig tartják meg a „TBC-napokat”*. Ebbe az akcióba belevonja a tisztí főorvosi hivatal az egyetemet, a magánorvosokat és a zöldkeresztes egészségvédelmi szolgálatot. Szegeden éppúgy, mint az ország más városában többszáz előadást tartanak majd úgy a város belterületén, mint a külterületen az akció hatása fel sem mérhető, hiszen természetesen nem áll meg az előadásoknál, hanem újabb segítséggel teszi lehetővé a munka eredményes folytatását. A tisztí főorvosi hivatal már megtette az előkészületeket, úgy, hogy Szeged felkészülve várja az akció megindulását és fokozottabb erővel folytatja a munkát a legveszedelmesebb népbetegség ellen.

Az ipartestület jövő évi költségvetése

(A Délmagyarország munkatársától) A szegedi ipartestület előjárósága pénteken este Rainer Ferenc elnök vezetésével rendkívüli ülést tartott, hogy a február 21-én, illetve 28-án megtartandó évi rendes közgyűlés tárgysorozatát megállapítsa. Veres Károly jegyző ismertette a közgyűlés tárgysorozatát, amelyet az előjáróság jóváhagyott. Ezzel kapcsolatban vázlatosan ismertette az előjáróság múltévi jelentését, amelyet a közgyűlés elé terjesztenek. A jelentést tudomásul vették, ugyanígy az 1941. évi zárszámadást és vagyonmérleget.

A zárszámadás szerint az egész évi összes bevétel 66.307,66 pengő, ezzel szemben a kiadás 66.134,70, egyenleg 173,95 pengő. Az 1942. évi költségvetés szükséglete 64.063,30, bevétele 64.267,95 pengő.

A költségvetéshez Balogh Peter szolt hozzá. Keveselte a segélyezésekre és a kiküldetésekre beállított 600, illetve 400 pengőt. Kevés a könyvtárfejlesztésre beállított 300 pengő is — mondotta —, ez az összeg még a könyvek karbantartására sem elegendő. Kérte, hogy a segélyezések és a kiküldetések összege 1000—1000 pengő legyen a rendkívüli kiadásokra beállított összeg terhére.

Rainer Ferenc elnök felvilágosító szavai után az előjáróság eredeti formájában, változtatás nélkül fogadta el a költségvetést.

Februári adónaptár

- 5-én: 48—240 P közötti forgalmi és fényüzési adó (váltás) havi átalány egyhatod része bélyegekben lerovandó.
- 15-én: Forgalmi és fényüzési adó (váltás): 48—240 P közötti havi átalány egyhatod része bélyegekben lerovandó, 240 P-n felüli havi átalány január hó-ról befizetendő.
Kézpénzforgalom után havi fizetőknek január hó-ról bevalást kell benyújtani és az összegét be kell fizetni.
Kézpénzforgalom után negyed-, fél- és egész évi bevalásra jogosultságnak havi előleget kell befizetni.
Kimenőszámlák alapján adózónak január hó-ról bevalást kell benyújtani és a XII. 15-én és I. 15-én beadott bevalás $\frac{1}{2}$ összegét be kell fizetni.
Egyenesadók első negyedévi részlete befizetendő.
Illetékegyenérték $\frac{1}{4}$ évi részlete befizetendő.
- 20-án: 48—240 P közötti forgalmi és fényüzési adó (váltás) havi átalány egyhatod része bélyegekben lerovandó.
Kimutatás nyújtandó be az előző évben kifizetett nem alkalmazott ügynökök jutalékáról.
- 25-én: Alkalmazottak kereseti adója illetményjegyzék kapcsán befizetendő.
Atalányoszegekben megállapított alkalmazotti kereseti adó befizetendő.
- 28-án: 48—240 P közötti forgalmi és fényüzési adó (váltás) havi átalány egyhatod része bélyegekben lerovandó.
48 P-n felüli forgalmi és fényüzési adó (váltás) havi átalány egyharmincad része naponta bélyegekben lerovandó, úgy, hogy a hó végéig a teljes összeg lerovatott.
Alkalmazottak bejelentendőE, kiknek előző évben 3600 P-t meghaladó jövedelmük volt, a földbirtokosnak a gazdaságában alkalmazottakat be kell jelentenie.
Több lakóhely esetén valamennyi adóhivatalnak be kell jelenteni a jövedelem- és vagyonadó kivétési helyének megválasztását.
Adóvallomás terjesztendő be általános kereseti-, jövedelem- és vagyonadóról.
Rögzített adó esetén is változás terjesztendő be, ha az adó alap legalább 50 százalékkal emelkedett.
A január végéig beadott rögzített felmondása visszavonható.
Összeállította: Barcza Béla budapesti hites könyvvizsgáló

A magyar és külföldi

irodalom

remekült filléretért olvashatja, ha beiratkozik a
DÉLMAGYARORSZAG
könyvtárába